Onderwerp:	Opmerkingen t.a.v. 'Gezondheidskundige beoordeling vergunningaanvraag varkenshouderij Lieshoutseweg Sint-Oedenrode', d.d. 19 december 2016 (UIT-16037193).
Datum:	2 maart 2017
Opgesteld door:	Reactiegroep De Bleieven

Gehanteerde documenten:

- 'Gezondheidskundige beoordeling vergunningaanvraag varkenshouderij Lieshoutseweg Sint-Oedenrode', d.d. 19 december 2016; UIT16037193;
- Notitie Handelingsperspektieven Veehouderij en Volksgezondheid' d.d. 25 november 2016; door Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (NH);
- Rapport 2016R003 'Endotoxine concentraties rond stallen: indicatieve modelberekeningen'; door Erbrink Stacks Consult;
- RIVM Handreiking Beoordelingskader Gezondheid en Milieu – Veehouderij; d.d. 2016; RIVM briefrapport 2016-0013;
- 'Towards Cleaner Air', door UNECE, d.d. 2016;
- 'Emissies van endotoxinen uit de veehouderij: emissiemetingen en verspreidingsmodellering'; d.d. juni 2016; door Universiteit Wageningen, Livestock Research Report Wageningen en ErbrinkStacks Consult (LRR).

Algemeen

In het algemeen kan gesteld worden, dat de notitie van de GGD (d.d. 19-12-2016, UIT-16037193) in de basis bijna alle elementen omvat die nodig zijn voor een gedegen gezondheidsadvies aan de gemeente Meierijstad. Echter door het niet hanteren van de eigen GGD-uitgangspunten zoals zij deze overal uitdraagt én de feitelijke vertaling of deze specifieke ontwikkeling gezond is voor de omwonenden, ondernemers en recreanten is ons inziens het advies onvoldoende.

In de conclusie dient te staan: "Het advies van de GGD ten aanzien van de gezondheidsaspecten aangaande de voorgenomen vestiging van een varkenshouderij aan de Lieshoutseweg ongenummerd in Sint Oedenrode, is het volgende.
Er is een indicatie dat de activiteit een risico voor de volksgezondheid kan hebben door:
- het overschrijden van de achtergrondgeurbelasting in het gebied;
- het overschrijden van het afstandscriterium t.a.v. endotoxine;
- het feit dat het gebied een endotoxine risicogebied is.
Daarnaast is er een sterke indicatie dat de zoönosen niet beheersbaar zijn.

In dit geval moet hier op basis van het voorzorgbeginsel en jurisprudentie rekening mee worden gehouden in de besluitvorming. Gelet op het voorzorgbeginsel en gelet op het huidige kennisniveau, verzet een goede ruimtelijke ordening zich dan ook tegen vestiging van nog een grootschalige intensieve veehouderij in deze zwaar belaste omgeving."

1. Foute afstand

Er is één fout in de afstanden van het beoogde initiatief tot 'te beschermen objecten' (zie blz. 13 NH), zijnde ook bedrijfswoningen van andere veehouderijen:
- de eerste afstand tot aan de eerste bedrijfswoning bedraagt 100 m (Weverspad 1);
- de afstand tot de tweede bedrijfswoning bedraagt 150 m (Donte 3);
- tot de volgende 155 m (Lieshoutseweg 82);
- het eerste woonhuis ligt op ca 260 m.

Dit heeft consequenties voor het verhaal rondom endotoxine, omdat de afstand tussen het initiatief en de eerste bedrijfswoning wél onder het afstandscriterium van 147 m uitkomt.

Daarnaast zijn er dus nog twee bedrijven, die vlakbij die afstand van 147 m liggen.
Dit houdt in dat de door de Gezondheidsraad geadviseerde grenswaarde van 30 EU/m3 overschreden wordt.

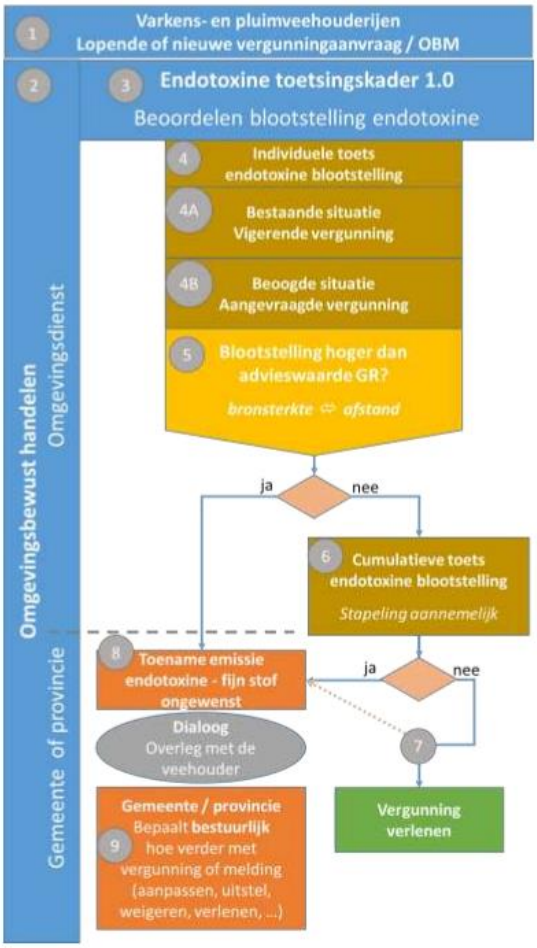
Daarnaast geeft de GGD zelf aan, niet alleen in het advies zelf (blz. 5) als in haar bijlage (op blz. 10 én op blz. 27), dat er 'blijkens een recent Nederlands onderzoek werden verhoogde endotoxineniveaus gemeten tot maximaal een afstand van ongeveer 250 m van specifieke bedrijven." …werden verhoogde endotoxineniveaus gemeten tot boven de advieswaarde bij pluimvee tot zo'n 500 meter en bij varkens tot zo'n 200 meter. "

Van de GGD mag verwacht worden, dat zij bij een gezondheidskundige beoordeling, niet alleen kijkt naar het 'harde, wellicht, juridische afstandscriterium' van 147 m, maar dat zij haar eigen conclusie onderbouwd met haar eigen uitgangspunten: dat de afstand van het nieuwe initiatief te dicht ligt bij te beschermen objecten, zijnde bedrijfswoningen én burgerwoningen.

Alles bij elkaar opgeteld, is er een indicatie, dat ook bij de individuele toets, de endotoxineniveau op de omliggende woonhuizen/bedrijven, overschreden wordt.

2. Ontbreken van Cumulatieve toets

Daarnaast mist er een belangrijk onderdeel: de cumulatieve toets. Deze is onderdeel van het stroomschema van Omgevingsbewust Handelingswijze, onderdeel van de Notitie Handelingsperspektieven.
In de omgeving waarin het initiatief ligt, hebben vrijwel alle burgerwoningen meer dan 15 veehouderijen in een straal van 1 km. Daarbij hebben meerdere burgerwoningen rondom de Spierkesweg, Jekschotseweg en Lieshoutseweg, te maken met megastallen (7.500 en 12.000 vleesvarkens).

Niet alleen de GGD adviseert de gemeente op blz. 8 om bij meerdere veehouderijen dan 15 in een straal van 1 km van een gevoelig object, om nieuwvestigingen/uitbreidingen een halt toe te roepen. Ook in de VGO:
Blz. 14 van de NH: 'In het VGO-onderzoek wordt een gezondheidsrisico gerelateerd aan 15 veehouderijen (of meer) binnen een kilometer van een gevoelig object. De locatiegerichte specifieke benadering uit deze notitie heeft geleerd dat ook bij kleine clusters veehouderijen cumulatie speelt. Dit bijvoorbeeld vanwege de omvang van de veehouderijen, de hiermee gepaard gaande emissie van fijnstof-endotoxinen en de geringe afstanden naar te beschermen objecten."

"Vooralsnog is de cumulatie van endotoxine (nog) niet kwantitatief te bepalen. Er is daarom gekozen voor een omgevingsbewuste benadering, waarbij alle beschikbare informatie wordt meegenomen….."
Daarna volgt een aantal vragen, op basis waarvan deze cumulatieve toets te maken valt. Blz. 15.

Notitie Handelingsperspektieven (NH): "Er is een beoordelingsschema endotoxine toetsingskader 1.0. Hierbij vindt na de individuele toets, de cumulatieve toets plaats. Wanneer blijkt dat de toename van de emissie endotoxine/ fijnstof ongewenst is, dient overleg plaats te vinden over de aanvraag: aanpassen, uitstel, weigeren, verlenen van de vergunning."

De GGD moet dus gehoor geven aan wat ze zelf (mede) aangeeft, op verschillende plaatsen in de door hen opgestelde notitie, dat wanneer er sprake is van cumulatie, er een cumulatieve toets moet plaatsvinden.

Dit schema is overigens ook door de provincie gecommuniceerd op 27 september 2016 richting alle gemeentebesturen. Hierin worden de omgevingsfactoren nadrukkelijk meegenomen. Evenals sociaal-maatschappelijke aspecten.

Op termijn zullen er risicokaarten opgesteld worden door het Ondersteuningsteam, hetgeen ook met name een kwalitatieve beoordeling is. Deze risicokaarten zijn reeds aangekondigd bij de Notitie Handelingsperspectieven en daarvoor bij het aanbieden van het VGO rapport.

3. Cumulatie endotoxinen (zie ook notitie Van Hoof d.d. 11 juli 2016 én d.d. 3 oktober 2016 én d.d. 20 februari 2017)

Een en ander houdt in, dat doordat we in ons gebied we al te maken hebben met een overschrijding van de achtergrondgeurbelasting en er tevens sprake is van verschillende hotspotsituaties (tot meer dan 20 veehouderijen in een straal van 1 km), we nu al een endotoxine-risicogebied zijn. Zeker wanneer er een extra groot initiatief bijkomt.

Definitie endotoxine risicogebied, volgens notitie NH

De GGD stelt in haar advies aan de gemeente: "In gebieden waar aan het criterium van 15 of meer veehouderijen in een straal van 1 km van een burgerwoning wordt voldaan, dient naar mening van de GGD een halt te worden toegeroepen aan de toename van het aantal bedrijven en zullen oplossingen gezocht moeten worden naar het terugdringen van de emissies door de aanwezige bedrijven." en

"Ga uit van een gebiedsgerichte aanpak", wanneer het gaat om het bepalen waar nog wel veehouderijen mogen komen/uitbreiden en/of nieuwbouw plaats mag vinden.

In de NH wordt gesteld: In het VGO onderzoek wordt een gezondheidsrisico gerelateerd aan 15 veehouderijen (of meer) binnen een kilometer van een gevoelig object. Voorbeelden uit de praktijk laten zien, dat dit aantal niet hanteerbaar is. De locatie specifieke benadering uit de notitie heeft geleerd dat ook bij kleinere clusters veehouderijen cumulatie speelt. Dit bv vanwege de grote omvang van de veehouderijen, de hiermee gepaard gaande emissie van fijnstof-endotoxine en de geringe afstanden naar te beschermen objecten." **Ook door varkenshouderijen! Blz. 15.**
Voor het bepalen van een risicogebied voor endotoxine worden de volgende vragen gesteld in de NH:

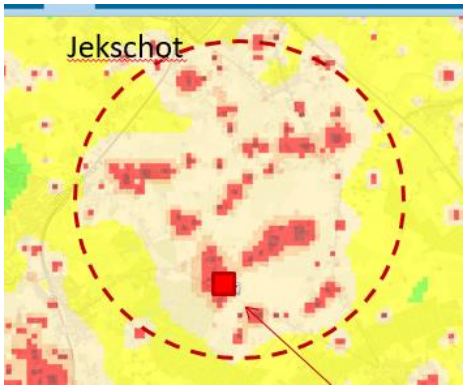
1. Liggen er meerdere veehouderijen met een hoge endotoxine-emissie.?
   In onze notitie 1617S06 d.d. 11 juli 2016 (Van Hoof Advies) hebben wij aangetoond, dat "in de omgeving van het initiatief sprake is van een zogenoemde hotspot van veehouderijen; meer dan 17 bedrijven binnen een straal van 1 km. Vooral aan de Jekschotseweg, Spierkesweg en aan de Jekschot bevinden zich veel veehouderijen op korte afstand van elkaar. Binnen een straal van 1 km van de bewoners van Spierkesweg 14 en directe omgeving, bevinden zich 20 veehouderijen. Binnen een straal van 1 km rondom Heerlijkheidsweg 2 bevinden zich 18 veehouderijen."
   Hierbij bevinden zich in een straal van 1,5 km:

- 2 megastallen (meer dan 7.500 varkens),
- 1 megastal (meer dan 12.000 varkens)
- en twee vergunde megastallen (van 12.000 vleesvarkens).

Binnen deze 1,5 km, zijn naast de bedrijfswoningen, verschillende burgerwoningen gelegen op minder dan 250 m afstand, én minder dan 500 m afstand van de megastallen.
Zie notitie Van Hoof voor afbeelding van de situatie.

2. Hoe verhoudt de fijnstof-endotoxine emissie van het te beoordelen bedrijf zich tot aan de aan te houden afstand:
   De individuele normafstand is 147 meter, tot het eerste te beschermen object, zijn een dichtstbijzijnde woning en/of bedrijfswoning. Het betreft hier de afstand vanaf het bedrijf en niet vanaf het emissiepunt. De eerste woning, zijnde bedrijfswoning, in dit geval, is 100 meter. De tweede en derde bedrijfswoning ligt op een afstand van 150, 155 m. Dit houdt dus in, dat er 'te beschermen objecten' binnen de individuele norm afstand liggen.
   De eerste burgerwoningen liggen op een afstand van ca 250 meter (lieshoutseweg 65/65a, Spierkesweg 4 en 10, Donte 3). De woningen aan de Spierkesweg 14 t/m 18 liggen binnen een grens van 350 m.
   In de notitie wordt op blz. 40 gesproken over een cirkel die om het bedrijf getrokken kan worden. Elders gaat het over de afstand vanaf de veehouderij.

3. Is er sprake van een urgentiegebied, aandachtsgebied of vergelijkbaar.
   Er is sprake van een grote hoeveelheid veehouderijen in het gebied (ca. 60 in totaal, met tussen de 17 en 20 veehouderijen per km). Daarnaast is er een heel groot aantal dieren in het gebied: 109.000 vleesvarkens (en 5.000 nertsen, 6.500 koeien, 250.000 kuikens, 800 geiten/schapen, 5.500 konijnen).

   In de Atlas Leefomgeving (van de provincie) is ons gebied aangemerkt als minst gezonde luchtkwaliteit (blokje geeft Lieshoutseweg 65 weer).
   Daarnaast zijn er veel klachten t.a.v. geur en fijnstof in de lucht.

   Door dhr. Hans van Dommelen van het urgentieteam is aangegeven dat ons gebied op dit moment al, een urgentiegebied is. Met name, door de nabije ligging van een groot aantal megastallen bij woningen en het aantal veehouderijen per km. De bewoners zelf vinden het gebied VOL. Dit geldt zowel voor burgers als voor de zittende veehouders.

4. Is er sprake van een overbelaste achtergrondgeursituatie?
   Zie rapportage Van Hoof d.d. 3 oktober 2016
   Door de buurt wordt een grote mate van geuroverlast ervaren. Dit wordt ook gemeld, bij de gemeente als ook bij andere applicaties. Maar lang niet altijd. Mede op basis van deze overlast, en de bekendheid met de achtergrondgeurbelasting op dit moment uit vorige vergunningen, is ook de achtergrondgeurbelasting doorgerekend, door De Roever en Van Hoof. Hieruit blijkt, dat de ervaring geurbelasting op dit moment al, heel ver wordt overschreden (zonder bouw 2 megastallen en door slechte werking luchtwassers).

5. Is op grond van toetsing aan de Verordening ruimte 2014 bekend dat er sprake is van een overbelaste achtergrond geursituatie of fijnstof?
   Dit blijkt uit het vorige.

6. Zijn er regelmatig klachten over geur en/of stof uit veehouderijen?
   Ja, niet alleen geur, maar ook stofgeur.

   NB Overigens hebben we in het laatste gesprek met voormalig wethouder aangegeven dat de wijze waarop de gemeente vervolgens met klachtenafhandeling is omgegaan voor ons reden is om uitermate terughoudend te zijn met klachtenmeldingen. Of de klachten worden gebagatelliseerd of de inspecteur zorgt in de buurt voor een verkeerd verhaal waarmee de sociaal maatschappelijk onrust in het gebied sterk toeneemt.

7. Om hoeveel gevoelige objecten gaat het en betreft dit ook bedrijfswoningen van andere veehouderijen met een hoge fijnstof emissie?
   Het gaat in een straal van ca 500 m om ca 18 woningen, waarvan 6 bedrijfswoningen die zelf een hoge fijnstofemissie hebben. Wanneer je het gehele gebied beschouwd, gaat het om veel meer gevoelige objecten.

8. Is er sprake van specifieke gevoelige objecten in de omgeving?
   Er is een zorgboerderij gelegen aan de Lieshoutseweg 59.
   Daarnaast zijn er veel kleine kinderen in de buurt.

Gezien de bovenstaande conclusies, kan geconcludeerd worden dat er zeker sprake is van een endotoxine risicogebied. Het betreft bovendien een behoorlijk aantal woningen.

Aanvullend stelt men in de NH meerdere malen specifiek voor varkenshouderijen:
"Bij varkenshouderijen is een overschrijding van de advieswaarde mogelijk, maar men verwacht dat de wettelijke geur en fijnstofnormen doorgaans een overschrijding voorkomen." Men merkt daarbij op: "Doorgaans, maar vaak ook niet. Of geurnormen een overschrijding van de advieswaarde voorkomen, hangt af van het bedrijf. Maatregelen voor geurreductie op het bedrijf werken vaak niet evenredig door in een reductie van de fijnstof-endotoxine emissie. De geurreductie kan groter zijn dan de fijnstofreductie."

Dit houdt in, dat men opmerkt voor varkenshouderijen, om minimaal de geurnormering aan te houden. Dit houdt in, dat wanneer er niet aan de geurnormering wordt voldaan, er een zeer grote kans is, dat ook niet aan de endotoxine criteria wordt voldaan.

Daarnaast merken wij op:
De genoemde afstand komt voort uit een model waarbij de gehanteerde uitgangspunten sterk afwijken van onze specifieke situatie. Belangrijk is, dat in de modelberekeningen slechts gerekend is met 9.150 vleesvarkens, en met een continue emissie (een niet realistische emissie, volgens de onderzoekers). "Wanneer uitgegaan wordt van een variabele emissie (een realistische emissie volgens de onderzoekers), vlakt de afstandslijn niet af, maar stijgt de overschrijdingsafstand lineair met het aantal dieren." Dit heeft direct tot gevolg dat de risicoafstand verdubbeld.

Dit houdt in, dat de afstand tot een gevoelig object (bedrijfs- of burgerwoning), groter moet zijn, wil men binnen de grenswaarde van endotoxine blijven.

4. Zoönose en antibioticagebruik
In de GGD notitie worden enkel maatregelen en adviezen gegeven voor de initiatiefnemer om zich aan te houden. De ontwikkeling zou hiermee acceptabel zijn, mits de initiatiefhouder zich houdt aan deze aanwijzingen. Dat is voor een advies te zwak. Notitie NH.: "Bij milieuaspecten geldt veelal dat achteraf pas duidelijk wordt dat een activiteit ernstige gevolgen heeft."

RIVM: "In Nederland, en dus zeker in Brabant, is het risico op het ontstaan en verspreiden van zoönosen relatief groot vanwege de grote bevolkingsdichtheid, grote veeteeltindustrie en intensieve handelsactiviteiten11,12. Zoönosen vormen een onvoorspelbaar maar aanmerkelijk risico voor de volksgezondheid."
Zoals gezegd, liggen in het gebied straks 5 megastallen en andere veehouderijen in één straat van 1,5 km. Hierin zijn dan ca 60.000 vleesvarkens gehuisvest (excl. ander vee).

Door de GGD en het RIVM wordt sinds 2008 gewerkt aan afstandscriteria tussen veehouderijen en vraagtekens gezet bij de bouw van een dergelijke veehouderij binnen een straal van 1 tot 2 km van een andere veehouderij, wegens het gevaar van infectieziekten. Zie. Blz 27, GGD analyse.
In de bijlage geeft de GGD ook aan op blz. 28: '*Naast het opnemen van afstandscriteria kan ook worden gekeken naar de dierdichtheid van een gebied. Zo kan voorkomen worden dat de gebiedsdruk te hoog wordt, en risico's voor infectieziekten groter worden. Momenteel is GGD NL in overleg om te onderzoeken wat hierin mogelijk is."*

In het advies dient dit expliciet te worden opgenomen:
Er is een sterke indicatie dat de verspreiding van zoönosen niet beheersbaar is, wegens de korte afstand tot andere veehouderijen."

Het houden van zoveel dieren in één stal zorgt ervoor dat bacteriën en virussen in een recordtempo kunnen evolueren tot virussen die resistent zijn voor medicijnen. Niet alleen voor de mensen, maar met name van de dieren in de stallen zelf.

5. Opmerkingen ammoniak
NH: citaat VGO onderzoek, blz. 7.
VGO-onderzoek:
"Uit het VGO-onderzoek komen aanwijzingen naar voren dat het wonen in de buurt van veehouderijen een nadelig effect heeft op de longfunctie. *De verlaging van de longfunctie wordt gevonden bij mensen die veel veehouderijen in hun directe omgeving hebben, vooral bij de groep met 15 of meer bedrijven binnen een kilometer afstand.* Dit verband hangt vooral samen met aantal veehouderijen rond de woning en niet duidelijk met specifieke veehouderijtypen. Het meest waarschijnlijk is dat deze longfunctieveranderingen samenhangen met de blootstelling aan stof en micro-organismen (endotoxine) direct rond de veehouderijbedrijven.
Daarnaast blijkt dat een verhoogde concentratie ammoniak in de lucht, afkomstig van de veehouderij, een verband laat zien met afname van de longfunctie. Waarschijnlijk is het niet het ammoniak zelf dat dit effect veroorzaakt, maar fijnstofdeeltjes die worden gevormd doordat ammoniak met andere stoffen in de lucht reageert (secundair fijnstof). Deze deeltjes verplaatsen zich over grote afstanden waardoor de effecten zich mogelijk ook in een groter gebied kunnen voordoen, ook buiten het VGO-gebied."

Rapport 'Towards Cleaner Air' (UNECE)
Invloed landbouw op luchtkwaliteit
Een groot deel van het fijn stof wordt beïnvloed door ammoniakemissie uit de landbouw. Ammoniak reageert in de lucht met stikstofoxiden uit verkeer en industrie, waarbij stofdeeltjes worden gevormd die zich over honderden kilometers verplaatsen. In Nederlandse steden maakt dit zogenoemde secundaire fijn stof ruim 60 procent van de fijnstofconcentratie uit. In Europa wordt daardoor meer dan de helft van de vroegtijdige sterfte door luchtverontreiniging beïnvloedt door ammoniakuitstoot uit de landbouw.

6. Wij verwachten ook opmerkingen over:

a. Geen goede werking luchtwassers

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat luchtwassers niet de geurreductie, en daarmee de fijnstof en endotoxinereductie leveren waarmee gerekend wordt: 35% reductie ipv 85%.
Dit betekent dat de uitstoot van zowel geur, als fijnstof en het daarmee gerelateerde endotoxinegehalte nog hoger is, dan aangegeven is.
Dit houdt in, voor de specifieke situatie, wanneer we uitgaan van de werkelijke reductie van de luchtwassers (40%), de geurhinder met ca. **170% toeneemt**; 29,94% hinder t.o.v. 17, 83%. De hoogst belaste burgerwoning gaat naar 38,61% (ipv 21,13%).

Aanvullend kan gesteld worden, dat door het verhoogde uitstoot van geur, ook de uitstoot van fijnstof, er een indicatie is, dat daarmee de uitstoot van endotoxinen ook verhoogd zal zijn.

Uit het onderzoek van De Roever/ Van Hoof blijkt ook, dat nu al bekend is, dat de voorgestelde luchtwassystemen van de initiatiefnemer niet hun voorgestelde reductie gaan behalen.

b. Mestverwerking

Rivm briefrapport:
"Door het steeds strengere mestbeleid wordt het aantrekkelijker om geproduceerde mest op het eigen bedrijf te verwerken. De verwachting is, dat het aantal mestverwerkingsinstallaties waaronder vergistingsinstallaties de komende jaren sterk toeneemt. Die installaties hebben mogelijk effecten op de gezondheid. Mestvergisting leidt mogelijk tot een toename van geurhinder. Ook de mogelijke emissie en verspreiding van ziektekiemen en antibioticaresten bij normale bedrijfsvoering en bij storingen of calamiteiten roepen vragen op. Er is nog weinig bekend over de mogelijke effecten op de gezondheid voor omwonenden en over het effect van maatregelen."

Op dit moment bevindt zich één mestdroger op afstand van 250 m van burgerwoningen. Deze mestdroger geeft de nodige overlast, qua geur en stof. Dit is ook te ruiken.

Er is een grote mestvergister vergund in Mariahout, op een afstand van ca. 1000 m.
De RIVM geeft aan, dat hier ook geur, fijnstof en daarmee endotoxinen bij vrijkomen. Alleen is nog niet bekend hoeveel. Dit vormt een additioneel risico.
Wanneer op termijn, de mestvergisters, mestdrogers verplicht worden gesteld, of initiatiefnemers deze willen gaan plaatsen, wordt de belasting op het gebied nog groter.

c. Overige opmerkingen

- De gehanteerde rapportage (MER etc.) hebben wij nog niet kunnen beoordelen op juistheid aangezien we nog geen inzage hebben gekregen in deze stukken. De stukken zijn gecontroleerd door de obdn hebben we begrepen, maar dit neemt niet weg, dat er onjuistheden kunnen instaan. Af en toe worden er dus opmerkingen in het ggd stuk overgenomen uit de MER, die niet gecontroleerd kunnen worden, terwijl er wel andere gegevens voorhanden zijn (zoals bij geur).
- Het rapport is een gezondheidskundige beoordeling van een vergunningsaanvraag. Maar mist een daadwerkelijk advies. Natuurlijk is de GGD niet partijdig. Maar met een gezondheidskundige beoordeling mag wel verwacht worden, dat er één advies ligt: is het een gezonde ontwikkeling of niet. Waarbij uiteraard de opdrachtgever uiteindelijk bepaalt.
- Nu ligt er een overzicht, waarin per onderdeel (fijnstof, geur, endotoxinen, etc.) onderzocht is of het voldoet aan de normen. Daarbij worden zeker opmerkingen gemaakt over de gezondheidskundige impact van de onderdelen an sich, maar er wordt slechts beperkt gerelateerd aan het huidige initiatief; hetgeen toch de bedoeling was en is.

Bij een advies t.a.v. gezondheid mag verwacht worden, dat niet alleen naar normen wordt gekeken.

- Daarbij is het een gezondheidskundig stuk, waar af en toe juridische uitspraken worden gedaan, maar die daarin niet volledig is. Het is aan de gemeente om bv de woningen eruit te pikken, die zij nodig heeft voor de verschillende toetsen.
  Aanvullend mist er bijvoorbeeld ook de opmerking, dat er voor de endotoxine nog geen wettelijk toetsingskader is (NH).
- In de bijlagen staan belangrijke zaken die expliciet door de GGD gesteld worden, maar welke niet integraal zijn meegenomen in het advies. Zoals de afstand die de GGD hanteert tussen veehouderij en burgerwoning.
- Verder is opmerkelijk dat er op geen enkele manier wordt ingegaan op de risico's en bijbehorende maatregelen bij technisch falen (van luchtwassers of andere technische onderdelen (met brand tot gevolg)). Juist incidenten zorgen voor een verhoogd risico van de volksgezondheid. Daarvan zijn er genoeg recente voorbeelden waarbij dit aan de orde is.